

Pechtold

De heer **Jasper van Dijk** (SP): Voorzitter. De heer Pechtold gebruikt hele grote woorden in verhouding tot zijn overzichtelijke fractie, moet ik zeggen.

De heer **Pechtold** (D66): Dat voor een SP'er!

De heer **Jasper van Dijk** (SP): Dat zijn wij inderdaad niet gewend.

De **voorzitter**: Nee. Het is heel interessant, maar u stelt nu een vraag en de heer Pechtold houdt zijn mond.

De heer **Jasper van Dijk** (SP): Ik wilde het met u hebben over draaien. De SP is nog steeds voor gratis schoolboeken.

De heer **Pechtold** (D66): Alleen vandaag niet.

De heer **Jasper van Dijk** (SP): Wij zijn alleen tegen slechte wetten en een slechte uitvoering daarvan. Ik zie net twee moties uit 2005 en 2006 waar D66 zijn handtekening onder heeft gezet. De strekking van de moties is dat de schoolboeken gratis moeten worden gemaakt. Waarom bent u gaan draaien?

De heer **Pechtold** (D66): Dat hebben wij al in veel debatten besproken. Ik zal het uitleggen. D66 neemt wel eens plaats in kabinetten, de SP niet. In kabinetten regel je dingen. Wij hebben er de vorige keer bijvoorbeeld bij het Paasakkoord voor gezorgd dat het lesgeld werd afgeschaft: € 1000. Dat is pas een echte slok op een borrel. Aan het begin van deze kabinetsperiode was voor ons de vraag waar dat geld naartoe zou gaan. Wij hebben in ons verkiezingsprogramma 2,5 mld. voor onderwijs uitgetrokken. Dit is goedgekeurd door het Centraal Planbureau. Bij ons gaat dit geld primair naar de docent. Als onze aandacht gaat de komende tijd namelijk uit naar de positie van docenten. Ik heb de heer Van Dijk al gezegd dat het gratis maken van schoolboeken voor ons op ongeveer de 25ste plaats komt. Als ik niet meer zou weten waar ik de miljarden in onderwijsland zou moeten laten, zou ik ouders de vergoeding van die laatste kosten graag gunnen. Wij hebben het dan over ouders met een bovenmodaal inkomen. Gratis schoolboeken hebben echter op dit moment geen prioriteit.

De heer **Jasper van Dijk** (SP): Ik constateer dat de fractie van D66 vaak zegt dat D66 een onderwijspartij is, maar als puntje bij paaltje komt, loopt men gewoon weg, draait men en is men niet meer voor gratis schoolboeken. Toch zijn die een essentieel onderdeel van het onderwijs.

De **voorzitter**: Is dit een vraag, mijnheer Van Dijk?

De heer **Pechtold** (D66): Het is in ieder geval een oproep aan mij om de zaken nog eens helder te stellen. De SP moet haar eerste euro voor onderwijs nog waarmaken in een kabinet. Volgens mij stemt de SP-fractie bovendien vandaag tegen dit wetsvoorstel, dus waarover heeft de heer Van Dijk het?

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 14.50 uur tot 15.35 uur geschorst.

Voorzitter: Verbeet

□

De **voorzitter**: Ingekomen is een beschikking van de Voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal inzake aanwijzing van het lid De Roon tot plaatsvervangend lid in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad.

Op de tafel van de griffier ligt een lijst van ingekomen stukken. Op die lijst staan voorstellen voor de behandeling van deze stukken. Als voor het einde van de vergadering daartegen geen bezwaar is gemaakt, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda van morgen en als hamerstuk te behandelen: - de brief van de gemengde commissie subsidiariteitstoets ter gelegenheid van een lijst met Europese wetgevingsinitiatieven en overige voorstellen ten behoeve van de parlementaire subsidiariteitstoets (22112, nr. 621).

Voorts stel ik voor, aanstaande dinsdag te stemmen over de moties ingediend tijdens het notaoverleg van 3 maart jongstleden over biologische landbouw.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de CDA-fractie benoem ik in de vaste commissie voor Financiën het lid Haverkamp tot lid in de bestaande vacature.

Het woord is aan de heer Graus.

De heer **Graus** (PVV): Voorzitter. Ik wil graag een spoeddebat aanvragen – het liefst morgen, omdat het vanavond niet meer lukt – over de verschrikkelijke afslachting van de walvissen, met name door Japan. Dit zal niemand onberoerd laten. Daar is grote weerstand tegen bij onze achterban, maar ook bij de achterban van de andere fracties, neem ik aan. Ik vraag de steun van de Kamer om op te komen tegen dit soort onfatsoen.

Mevrouw **Thieme** (PvdD): Voorzitter. Mijn fractie steunt dit verzoek van harte.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Voorzitter. Ik onderken de urgentie van dit onderwerp, maar wij hebben gisteren bij de procedurevergadering al om een brief van de minister gevraagd. Daarin kan zij reageren op de jacht op de walvissen door Japan. Mijn fractie wacht deze brief, die dinsdag uiterlijk aan het eind van de middag binnen moet zijn, liever af. Vervolgens kunnen wij eventueel besluiten om dat debat te houden.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter. Wij vinden het ook van belang dat op korte termijn een debat over deze kwestie plaatsvindt. Wat mij betreft, is dat een

Voorzitter

spoeddebat. Misschien is het mogelijk dat de brief van de minister morgen voor 12.00 uur al binnenkomt, want spoed is spoed.

De heer **Atsma** (CDA): Voorzitter. Als de brief er op tijd kan zijn, verzet de CDA-fractie zich niet tegen het verzoek van collega Graus.

Mevrouw **Jacobi** (PvdA): Voorzitter. Ik ondersteun de noodzaak om hier een debat over te houden, maar ik kijk wel naar de praktische kant. Gisteren is in een procedurevergadering besloten, extra tijd uit te trekken voor het AO over de Landbouwwraad. Dat algemeen overleg vindt woensdag al plaats. Als de brief eerder komt, heb ik geen problemen met een debat op dinsdag, maar praktisch gesproken lijkt het mij beter om deze kwestie te bespreken tijdens het algemeen overleg over de Landbouwwraad. Wellicht kan de heer Graus daar genoeg mee nemen. Dat voorstel zou ik willen doen.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. Tijdens de Landbouwwraad spreken de Europese ministers die over het visserijbeleid gaan, al gaat het over zoogdieren, over de vraag of zij gezamenlijk optrekken bij de komende onderhandelingen over de walvisjacht. Nederland lijkt zich te onttrekken aan de Europese houding om het moratorium in stand te houden. Daar wil ik heel graag over spreken en het lijkt mij geëigend om dat te doen bij het algemeen overleg over de Landbouwwraad. Omdat ik dit een zeer belangrijk onderwerp vind waarvoor wij de tijd moeten nemen, heb ik voorgesteld om meer tijd uit te trekken voor het algemeen overleg over de Landbouwwraad. Daar heeft de heer Graus ook mee ingestemd. Wat mij betreft, mogen wij hier ook over spreken in een spoeddebat, maar wij hebben al een debat gepland. Wil de heer Graus die debatten allebei of wil hij deze kwestie op het daartoe geëigende moment niet bespreken?

De **voorzitter**: U stelt nu een tegenvraag, maar daar ben ik nooit zo'n voorstander van. Het lastige is dat ik vandaag en morgen geen ruimte zie voor een spoeddebat hierover, maar laten wij afwachten hoe de heer Graus op uw voorstel reageert.

De heer **Graus** (PVV): Voorzitter. Volgens mij is er deze week wel tijd, zij het beperkt. Nu er evenwel een meerderheid is voor mijn verzoek om een spoeddebat, hoop ik dat ik ook op steun van de voorzitter en de griffier mag rekenen om een dergelijk debat in te plannen. Ik wil reageren op een paar zaken. Ik zal nooit onnodig druk uitoefenen om een debat te regelen. Het gaat in dit geval echter om een afslachting van dieren. Ongeacht of het om moeders of om jongen gaat, ze slachten alles af wat in het vizier komt. Er moet acuut iets gedaan worden aan de afslachting van walvissen.

De **voorzitter**: Mijnheer Graus, wij gaan nu procedureel proberen te komen tot een goed voorstel. De leden hebben gezegd dat de brief van het kabinet er zo snel mogelijk moet komen. Na ommekomst van de brief wil men eventueel uw verzoek steunen. Iedereen deelt uw zorg, daarover bestaat geen twijfel. Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet met een dringende oproep om te zorgen dat deze brief er morgen vóór 12.00 uur is.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Een dergelijk debat kan deze week toch niet plaatsvinden. Wij moeten reëel zijn. Ik kan mij voorstellen dat wij uiterlijk maandag beschikken over deze brief, zodat wij dinsdag kunnen bezien of er een spoeddebat moet komen. Ik ga er voorshands nog niet van uit dat een dergelijk onderwerp behandeld moet worden in het algemeen overleg over de Landbouw- en Visserijraad.

De **voorzitter**: Dat kunt u dinsdag overzien.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Als ik alles bij elkaar optel... Ik ken de inhoud van deze brief al, want deze is duidelijk verwoord op het fiche dat voor woensdag op de agenda staat. Nu er procedureel zo moeilijk over gedaan wordt, steun ik het verzoek van de heer Graus om een spoeddebat te houden op basis van het voorliggende fiche dat heel duidelijk vermeldt wat de houding van de Nederlandse regering zal zijn.

De heer **Atsma** (CDA): De mening van de Kamer is helder. Het verzoek van de heer Graus wordt in principe gesteund. Als dit agendatechnische problemen oplevert voor plenaire behandeling, stel ik voor dat wij het verzoek aan de minister handhaven om morgen vóór 12.00 uur een brief te sturen en dat wij in de loop van de dag wellicht in een andere zaal een spoed-AO organiseren. Dan is het probleem ook opgelost.

De heer **Graus** (PVV): Kunnen wij hierop morgen niet terugkomen en bezien of wij dan ruimte kunnen vinden? Ik acht dit zeer wenselijk, zeker gezien de steun van de Kamer.

De **voorzitter**: Met alle dank voor het voorstel van de heer Atsma, maar er lopen nu wel twee voorstellen door elkaar. U ziet meteen wat hiervan komt. Ik doe zoiets nooit. Wij willen u allemaal zo graag ter wille zijn, mijnheer Graus, maar u hebt geen steun voor een spoeddebat.

De heer **Graus** (PVV): Dat heb ik wel.

De **voorzitter**: U hebt wel steun voor een spoeddebat volgende week, maar niet voor morgen. Iedereen begrijpt dat ik dat niet voor elkaar krijg.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Even voor de helderheid, ik denk dat het voorstel van de heer Atsma een heel goed voorstel is. Wij krijgen morgen vóór 12.00 uur een brief van de regering. Vervolgens kunnen wij in een extra procedurevergadering besluiten om een spoed-AO te houden. Als dat niet doorgaat, bestaat altijd de mogelijkheid om een spoeddebat te houden in de plenaire zaal.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Velzen, kunt u leven met dit voorstel? U hebt net uw steun voor een spoeddebat uitgesproken.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Wij hebben morgen voor bijna de helft van de dag een debat over drugsbeleid ingepland. Laten wij dat volgende week houden, zodat wij morgen over de walvisjacht kunnen debatteren.

De **voorzitter**: Nee, het lukt mij niet om het debat over

Voorzitter

drugsbeleid te verschuiven. Dit staat op de agenda en daarvan wijk ik niet af. Ik heb hier ook geen meerderheid voor. Het voorstel is duidelijk. De Kamer ontvangt morgen vóór 12.00 uur de brief. Vervolgens komt er een procedurevergadering. In de regeling van werkzaamheden kan dan het verzoek om een spoeddebat eventueel herhaald worden.

De heer **Graus** (PVV): Het is voor mij een zeer heugelijke dag. Ik krijg immers steun van de Kamer en dat komt niet zo heel vaak voor. Ik wil er dan ook graag gebruik van maken. De Kamer steunt mijn verzoek om een spoeddebat. Dan gaan wij morgen maar wat later naar huis. Ik zal desnoods iedereen op een frietje trakteren.

De **voorzitter**: Mijnheer Graus, ik vind dat u heel behendig een soort fruitmand maakt van alle opmerkingen die u hoort. U hebt steun voor een brief vóór morgen 12.00 uur. Daarnaast hebt u steun voor een spoeddebat, maar niet morgen. Morgen kunt u eventueel steun krijgen voor een spoed-AO.

De heer **Graus** (PVV): Ik heb steun voor een morgen te houden spoeddebat.

De **voorzitter**: Ik bepaal het tijdstip van een spoeddebat; dat is u blijkbaar ontgaan.

De heer **Graus** (PVV): Ik heb wel steun voor een spoeddebat.

De **voorzitter**: Nee, die hebt u niet.

De heer **Graus** (PVV): De heer Atsma heeft mij gesteund, mevrouw van Gent heeft mij gesteund, de Partij voor de Dieren heeft mij gesteund... Ik zit al boven de 50 zetels, terwijl ik er maar 30 nodig heb.

De **voorzitter**: Ik probeer u duidelijk te maken dat ik dat debat morgen niet kan inplannen.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Wij krijgen uiterlijk morgen om 12.00 uur een brief; een grote meerderheid van de Kamer wil dit. Hoe wij het ook wenden of keren, er komt morgen een spoed-AO of na morgen een spoeddebat. Daar is een meerderheid voor, dus de heer Graus krijgt gewoon zijn zin. Ik zou dan zeggen: bedankt, Kamer!

Mevrouw **Agema** (PVV): Voorzitter. Ik constateer dat er duidelijk steun is voor een spoeddebat, namelijk van de fracties van het CDA, de PvdD en de SP, dus ik vind dat u hiervoor gewoon ruimte op de agenda moet zoeken.

De **voorzitter**: Dat zal ik ook doen, maar het kan niet morgen. Dat heb ik eerlijk gezegd, wat ik misschien beter niet had kunnen doen. Ik ga over de planning en het kan morgen niet.

Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet. Na ontvangst van de brief kan de commissie in een procedurevergadering bepalen wat zij wil. Als dat een spoeddebat is, komt deze kwestie terug in de regeling van werkzaamheden.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Koppejan.

De heer **Koppejan** (CDA): Voorzitter, ik verzoek u, het verslag van het algemeen overleg over de Landbouw- en Visserijraad van 13 februari jongstleden op de agenda te zetten. Ik zou dit verslag liefst nog deze week bespreken, opdat er aanstaande dinsdag over de daarbij in te dienen moties kan worden gestemd.

De **voorzitter**: Naar mij blijkt, bestaat hiertegen geen bezwaar, zodat wij dit onderwerp zullen toevoegen aan de agenda voor morgen.

Het woord is aan mevrouw Gerkens.

Mevrouw **Gerkens** (SP): Voorzitter. Vanmorgen konden wij in de krant lezen dat de postkantoren gesloten zullen worden. Dit heeft voor veel onrust gezorgd, omdat de dienstverlening hiermee achteruit dreigt te gaan. Ik verzoek daarom om toestemming voor een spoeddebat. En ter uwer geruststelling, voorzitter, het hoeft niet morgen...

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Ik heb samen met de heer Vendrik schriftelijke vragen over deze kwestie gesteld. Deze zijn ook geaccepteerd, zoals het heet. Op zichzelf steun ik het verzoek om een spoeddebat, maar ik ga er wel van uit dat onze vragen met spoed zullen worden beantwoord, dus nog voor dat debat.

Mevrouw **Van Vroonhoven-Kok** (CDA): Voorzitter. Onze fractie is nog niet overtuigd van de noodzaak van een spoeddebat hierover, wel hebben wij een heleboel vragen. Ik zou mij kunnen voorstellen dat de staatssecretaris van Economische Zaken de Kamer een brief stuurt waarin hij met name ingaat op de gevolgen van het Postbesluit en dat soort zaken. De vragen van de fractie van GroenLinks ken ik nog niet, maar die moeten er dan ook zeker bij betrokken worden.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter. Dit punt wordt terecht opgevoerd. De vormgeving van het vervolg staat ook voor mij nog even ter discussie. Ik mag er misschien even aan herinneren dat er onlangs al een paar keer over gesproken is. Minister Zalm heeft indertijd – zo ver moeten wij dus wel terug – de Kamer toegezegd, zich te zullen verstaan met de betrokken partijen om een werkbare oplossing te zoeken. Wij hebben hiervan een keer een voortgangsrapportage gehad, maar nog geen eindoordeel, dus dat zou ik er wel bij willen hebben, opdat wij echt slagvaardig kunnen opereren. Er is een motie van mijn hand geweest en een initiatiefvoorstel van Ferd Crone. Enfin, u kent het dossier, en dat behoort er allemaal wel bij.

Mevrouw **Vos** (PvdA): Ik sluit mij aan bij de woorden van mevrouw Van Vroonhoven. Ook ik heb op dit moment niet zo'n behoefte aan een spoeddebat, maar wel aan een reactie op de vragen van GroenLinks en op de opmerkingen van de heer Van der Vlies. Als wij die hebben, zouden wij kunnen besluiten wat wij verder doen. Hieraan zou ik de voorkeur geven.

De heer **Van Beek** (VVD): Voorzitter. Er is zeker behoefte aan extra informatie, zo spoedig mogelijk te verstrekken, en ik kan mij voorstellen dat die aanleiding tot een spoeddebat zal geven.

Voorzitter

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet. Wij zullen dit debat voor volgende week plannen, met een spreektijd van drie minuten per fractie.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Zijlstra.

De heer **Zijlstra** (VVD): Voorzitter. Onze fractie zou het verslag van het algemeen overleg over de Turkse dienstplicht in de plenaire vergadering willen behandelen.

De **voorzitter**: Naar mij blijkt, verlangt niemand hierover het woord. Het onderwerp wordt toegevoegd aan de agenda voor volgende week.

Het woord is aan de heer Fritsma.

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. Mede namens de heer Nicolai van de VVD-fractie verzoek ik u, het verslag van het AO over handhaving op de agenda te zetten.

De **voorzitter**: Ik constateer dat geen van de leden het woord wenst te voeren over dit verzoek. Ik stel voor, ook dit VAO toe te voegen aan de agenda van volgende week.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Daarmee komen wij aan het eind van de regeling van werkzaamheden. Ik dank alle leden voor de aanwezigheid en het meedenken.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van diverse onderwijswetten in verband met het door de scholen om niet ter beschikking stellen van lesmateriaal aan de leerlingen in het voortgezet onderwijs (31325).**

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Kraneveldt voor een ordevoorstel.

Mevrouw **Kraneveldt-van der Veen** (PvdA): Voorzitter. De staatssecretaris begint zo meteen met haar eerste termijn. Ik zou het verstandig vinden om daarna het debat niet te vervolgen, maar om dat morgen of zeer aan het begin van de volgende week te doen, zodat wij alles wat de staatssecretaris zegt goed tegen elkaar kunnen afwegen en tot een zorgvuldige besluitvorming kunnen komen. Daarna kunnen wij uiteraard zo snel mogelijk helderheid verschaffen over het wetsvoorstel. Mijn fractie heeft daar behoefte aan.

Mevrouw **Dezentjé Hamming** (VVD): Voorzitter. Als de PvdA-fractie daar behoefte aan heeft, dan moeten wij die fractie alle ruimte geven om tot een goede afweging te komen. Ik kan het verzoek van mevrouw Kraneveldt dus steunen.

De heer **Pechtold** (D66): Dit is een hoopvolle beweging van de PvdA-fractie. Ik steun die dus, voorzitter.

De heer **Jan de Vries** (CDA): Voorzitter. Natuurlijk zijn wij allereerst benieuwd om van u te horen of het morgen zou kunnen. Voor de CDA-fractie is het wel van belang dat dit wetsvoorstel snel wordt afgehandeld. De vaste commissie heeft dat als geheel ook uitgesproken. Voor wetgeving wordt soms toch al weinig tijd op de plenaire agenda uitgetrokken. Mijn fractie hecht er eigenlijk toch wel aan dat wij dit debat zo snel mogelijk, dus deze week, afronden.

De heer **Dibi** (GroenLinks): Voorzitter. Wij spraken zojuist over tunnelvisie. Ik hoor nu dat er licht is aan het eind van de tunnel. Ik steun dus het verzoek van mevrouw Kraneveldt.

De **voorzitter**: Heb ik die zin gebruikt?

De heer **Dibi** (GroenLinks): Dat woord heb ik vanochtend gebruikt.

De **voorzitter**: Oh, ik dacht al, want ik heb het nooit over tunnelvisie.

De heer **Slob** (ChristenUnie): Laten wij dat maar zo houden ook, voorzitter. Mijn fractie maakt ook het liefst morgen het debat af.

De heer **Bosma** (PVV): Voorzitter. In het kader van de hoffelijkheid zal ik instemmen met een dergelijk verzoek van een fractie. Ik ving echter zojuist bij de regeling van werkzaamheden op dat het morgen agendatechnisch een tikje druk is. Dus, tenzij u ons om één uur 's nachts aan het werk wilt zetten...

De **voorzitter**: Ik zeg heel eerlijk – ik vind niet nu iets anders dan zo-even – dat ik niet weet hoe ik het moet doen met de agenda van morgen, tenzij een aantal andere dingen heel snel gaan. Ik begrijp het verzoek van mevrouw Kraneveldt om binnen haar fractie overleg te kunnen voeren. Ik zie ook dat er steun voor is. Er is niemand die betwist dat zij daar de kans voor moet krijgen.

De heer **Jasper van Dijk** (SP): Voorzitter. Ik heb geen bezwaar tegen het voorstel van mevrouw Kraneveldt. Als de tweede termijn volgende week gehouden moet worden, kan dat wat ons betreft ook.

De **voorzitter**: Zullen wij gewoon eens kijken hoe ver wij vandaag komen? Misschien zijn de antwoorden van de staatssecretaris wel klip en klaar. Wij gaan puzzelen, terwijl de staatssecretaris antwoord geeft. Wij zullen nog eens goed kijken of wij morgen iets kunnen doen. Lukt dat niet, dan kunnen wij het eventueel doorschuiven naar volgende week, want ik zie dat daarvoor ook een meerderheid is. Dat zal dan wel heel erg aan het begin van de volgende week zijn. Ik wil namelijk ook recht doen aan degenen die zeggen dat er nu wel op tijd gehandeld moet worden om ook de Eerste Kamer de kans te geven, snel over dit wetsvoorstel te spreken. Ik zal dus mijn uiterste best doen. Mevrouw Kraneveldt krijgt in ieder geval de kans voor overleg.

De algemene beraadslaging wordt hervat.